

Sprogvirus

Det er med stor undren og irritation, at jeg dagligt i DR og TV 2's nyhedsudsendelser – aftenshow, vejrudsigter og morgen-tv – skal høre på alle de æææ'r og oggggee og menæææ. Disse mærkelige "lyde" bliver brugt af uddannede journalister, når de skal fortælle om hændelser og nyheder i ind- og udland.

Det er ikke usædvanligt, at der inden for et halvt minut kan forekomme 10-15 mærkelige udtalelser under journalistens formidling af nyheder. Er det dårlig forberedelse fra journalistens side? Jeg mener ja. Kan denne "sprogvirus" være erstatning for brugen af kommaer og punktummer, som debatteres meget i øjeblikket. Muligvis er det tilfældet, og derfor må de ansvarlige redaktører gå i rette med deres journalister.

Heldigvis har vi som undtagelse Ulla Terkelsen på TV 2, denne utroligt dygtige journalist, der hver gang hun er "på", uanset hvad det er for en opgave, hun skal informere os om, er velforberedt, velklædt og taler tydeligt og forståeligt med brug af kommaer og punktummer, og ikke bruger førortaltale uforklarlige lyde.

Jeg vil opfordre alle mediejournalister til at sætte sig ned og lytte og lære, hvordan man formidler nyheder på tv, for Ulla Terkelsen kan det. Måske en god idé på journalisthøjskolen at bruge Ulla Terkelsens reportager som indlæringsseksempler til unge mennesker, der vil være journalister, så de kan lære at formidle nyheder på en sober og forståelig måde.

DR har nu ansat en mandlig journalist med hovedsæde i EU. Han formår virkelig at gøre reportagerne meget uforståelige med sin korte/hurtige udtale, og til gengæld indeholder det også mange "uforklarlige lyde". Desværre blev DR-journalisten Mette Fugl fjernet fra denne post, men da hun virkede dernede, var det med de samme kvaliteter som Ulla Terkelsen.

Nick Løwén
Lindevænget 52, Skibby

Samfundets skyld

"De rigtige meninger" har gennem mange år haft den absolutte holdning, at indvandrere skulle beholde deres sprog og kultur, og at det skulle de hjælpes til. Vi, der talte imod, var nærmest at betragte som racister og det, der er værre.

I skolen vil "de rigtige meninger" give højere karakterer til børn fra socialt udstødte miljøer. At de dermed kommer ud i virkeligheden med dårligere muligheder, end de kunne have haft, generer ikke "de rigtige meninger". Man sætter med stor fornøjelse barnet i centrum i stedet for at sætte viden i centrum og finde metoder til at få alle børnene derind, selv dem fra den yderste periferi.

"De rigtige meninger" vil så gerne inkludere og omfavne, men med de holdninger, de får ført ud i livet, lægger de kraftigt afstand til indvandrere og socialt udsatte, og et af resultaterne er ghettoer. Kommer man fra udlandet til Danmark, skal man efter min mening opfylde følgende: Klæde sig anstændigt – på dansk. Opføre sig ordenligt – på dansk. Lære at tale dansk.

Så bliver man inkluderet af danskerne, og det er det, der tæller i sidste ende.

Caroline Kofahl
Peder Skrams Gade 22, København

Et barn eller pengene tilbage

JACOB BIRKLER
lektor, ph.d.
formand
Det Ethiske Råd

En japaner bestiller sædceller og ægceller over nettet i USA. Kønscellerne sendes til en klinik i Indien, hvor en række rugemødre til sammen føder fem børn. Børnene flyves til Japan på legal vis, hvor de modtages, som de var bestilt, af den enlige japaner.

Der er tale om en beretning fra nutidens verden, hvor børn flere steder er blevet en bestillingsvare. Jeg hørte eksemplet ved en international konference for nylig, hvor vi drøftede den etiske side af sagen. Er der tale om menneskehandel? Næppe. Men flere vurderer, at vi er kommet tæt på.

Tilbud om fravalg

Børn er blevet *big business*. Flere klinikker i USA har indført en *money back guarantee*, hvor man kun betaler for fertilitetsbehandlingen, hvis det ender med et barn. Som var det et hus, der skal sælges, deles risikoen mellem parterne.

Det samme gælder, hvis kvinder ønsker at vente med at få børn. Her betaler stadig flere firmaer for, at deres kvindelige ansatte får nedfrosset deres æg, så der skabes større sikkerhed for, at de ønskede børn indfinder sig,

når det passer ind i den store familie- og karriereplanlægning.

Er barnet på vej, er der også kommet stadig flere kommercielle tilbud om fravalg. I dag kan der købes talrige test via nettet, så barnet fravælges via provokeret abort, hvis det er disponeret for uønskede sygdomme, eller kønet er forkert.

Tidligere på måneden kunne The Washington Post berette om det seneste tilbud, hvor firmaer tilbyder et 3D-print af fostret for 250 dollars, hvorefter fostret kan aborteres, hvis parret får indtryk af det forkerte udtryk.

Også i Danmark er vi godt med. Vi har for eksempel verdens største sædbank. Vi har kommercielle vilkår for screening af kønsceller med sigte på deponering og donation. Der er indført udvidede donorprofiler, som tilgås via nettet, som var det dating.dk. Deponeringstiden er udvidet, og ligger sæden i banken, men manden er i graven, er det også blevet muligt at få børn alligevel.

Æggene er der mangel på. Men der er hjælp på vej i form af ægbanker, idet den tilladte økonomiske kompensation netop er forøget med flere hundrede pct.

Det naturlige og unaturlige

Det er gået meget stærkt de seneste år, og det er mit klare indtryk, at mange danskere har svært ved at følge med. Men hvad skal man mene om denne udvikling, og hvad er op og ned, når vi foretager en etisk vurdering af den

hastigt voksende globale fertilitetsindustri?

For mig at se er det helt afgørende, at vi ikke falder i én af to grøfter. I den ene grøft lever man med en romantisk forestilling om kernefamilien, hvor børn bliver til under dynen i dobbeltsengen. I denne grøft hører man om det naturlige og unaturlige, som er begreber, enhver kan skære, så de passer ind i en ønsket argumentation.

Det er i denne grøft, man finder de konservative, tilbageskuende og principfaste borgere, med en teknologifjendsk holdning, hvor alt nyt som regel er noget skidt.

Den blinde fascination

I den modsatte grøft finder man den blinde fascination, hvor enhver bioteknisk mulighed er et frihedsskabende fremskridt for de barnløses ret til børn. Kunsten er at balancere og undgå at falde i en af disse grøfter. En kunst, hvor vi besinder os og finder blik for de mange hensyn og særligt hensynet til dem, som ikke bliver spurgt, hvilket er de børn, som det hele gerne skulle handle om.

Bioteknologi kan ikke være uetisk, men det kan brugen af den. Nutidens mange højteknologiske veje til børn kræver derfor, at vi balancerer de mange hensyn og herunder vurderer og diskuterer det samfund, vi er i gang med at skabe, hvor børn bliver til de helt bestemte børn, de ender med at være, gennem en alenlang række kommercialiserede til- og fravalg.

DELTAG I DEBATTEN

Send gerne et læserbrev til Morgenavisen Jyllands-Posten på debat@jp.dk.

Vi bringer kun indlæg alene sendt til JP og beder om, at indlæg markeres med "Kun for JP".

Vi forbeholder os ret til forkortelser.

Breve sendes til: Debatredaktionen, Jyllands-Posten, Grøndalsvej 3, 8260 Viby J.

Skål med udkanten

Det er ikke skåltaler for Udkantsdanmark, der mangler. Desværre holder politikerne sjældent det, de lover i løftet stemning. De lovede statsarbejdspladser er udeblevet. De få, der var, er mange gange flyttet til centrum. På Bornholm ser vi endda militære forposter flyttet i sikkerhed langt fra frontlinjen. Staten har ikke sikret os mobiltelefondekning, så vi hænger på dyre fastnettelefoner. Myndighederne opkræver afgifter på vand og vandafledning fra private, selv om de har tømmetank og egen brønd. Staten giver endda tilladelse til at sprøjte giftstoffer klods op ad visse private brønde. Staten pusler med forbud mod brændefyr og olieforbrændere uden at der skaffes andre opvarmningsmuligheder. Der er hverken fjernvarme og kommunevand i udsigt hos mig.

Folketinget planlægger atomaffaldsdeponer langt fra Christiansborg og de bestemmende politikeres hjem. Det gavner næppe udviklingen på landet. Det virker heller ikke gennemtankefuldt, at Folketinget vedtager love om postkassers placering, kort tid før al post skal sendes pr. mail. Kommunen ribber de institutioner, den opgiver.

Så i stedet for skåltaler foreslår jeg, at myndighederne holder deres løfter, vedtager love, der tager hensyn til os i periferien og standser nedbrydningen af bygninger, der kan bruges af de mange visionære borgere, der hæver udkanten til forkant. De fleste andre steder kan hurtigt havne i vores situation.

Carsten Seeger
Markusgård, Aspevej 5, Østermarie

Efterlysning

Skulle der mon være en skribent, som kan komme med en komplet opgørelse over, hvad minister for bolig og landdistrikter, Carsten Hansen, aktivt har gjort for landdistrikterne, er vi sikkert mange, som vil være taknemmelige.

Hans Jørgen Nielsen
Langgade 32, Hejnsvig

Euratom-traktaten

Vicedirektør i Dansk Energi, Anders Stouge, fortæller i JP 24/2 om de gyldne muligheder i en energiunion. AS har imidlertid helt glemt den ene af EU's oprindelige traktater, Euratom-traktaten fra 1957.

I præamblen hedder det: »at kerneenergiens udgør en væsentlig kilde til sikring af produktionens udvikling og fornyelse og vil kunne fremme fremskridt, at alene en omgående fælles indsats kan føre til resultater, som er i overensstemmelse med deres landes skabende kraft, som har sat sig for at skabe betingelserne for udviklingen af en stærk kerneenergiindustri, der vil kunne stille store mængder energi til rådighed og medvirke til en modernisering af teknikken, samt på talrige andre områder bidrage til deres folks velstand.«

Denne traktat er stadig gyldig. Men Europas politiske ledere har i årtier kapituleret over for de bevægelser, som vinder magten ved at skabe frygt. Man skal derfor ikke forvente sig andet af EU's nye energisnak end mere af det samme: sol, vind og gylle.

Bertel Lohmann Andersen
Kulsvierparken 71, Lyngby

Den bedste støtte til Udkantsdanmark

POUL GERHARD KRISTIANSEN
Retsforbundets politiske ordfører
Frederikssundsvej
189 A, 1., Brønshøj

Hvis det eneste, man kan komme på for at støtte Udkantsdanmark, er tilskud til at rive huse ned og fjerne landsbyer fra danmarkskortet, så viser det mere om, hvor sølle indsatsen har været. Der bliver snakket meget om indsats, men handlet meget lidt – og det, som handles, trækker ofte i den modsatte retning, når man f.eks. gør, hvad man kan for at tage livet af Bornholm – først ved ikke at sende én krone i retning af den pressede ø og dernæst ved forslag om nedlæggelser af færger og tog, så forbindelserne bliver klart ringere.

Og den to år gamle såkaldte vækstplan ser stort set kun på bredbånd og så altså en Fernerforbindelse, som ikke skaber vækst for lokalområdet.

Kræver en helt anden tænkning

Skeen skal virkelig i den anden hånd og så en håndfast beslutning om, at man ønsker hele Danmark beboet. Det kræver en helt anden tænkning i alle sektorer i forhold til den centralisering, som er sket. Det er politikken på en række områder, som skal ændres helt:

■ Stop for centraliseringen. I virkeligheden er den fortsat styrket på trods af fine ord om det modsatte. Udkantsområderne skal tilgodeses, når nye offentlige institutioner oprettes.

■ En helt anden skattepolitik, som kan gøre yderområderne mere økonomisk attraktive i forhold til de attraktive byer. Læg skatten på en grundskyld/belighedsafgift og væk fra skat på indkomst.

Retsforbundets skattepolitik vil også som effekt være højest, hvor det er mest attraktivt at bo – og samtidig lavere i de nuværende udkantsområder.

■ Giv kommunerne og kreativitetet frihed. Der er ikke hold i påstanden om, at kommunerne vil agere uansvarligt, så alle beslutningerne efterhånden tages på Christiansborg eller i EU. Forskelle er o.k.

Den kollektive trafik

■ Skal man forbedre mulighederne på landet, skal den kollektive trafik forbedres, ikke forringes, som det sker lige nu. Man skal kunne bo i en landsby uden nødvendigvis at have bil. Den kollektive trafik skal forbedres både lokalt og sådan, at man opstiller den målsætning, at ingen kommunal hovedby må være længere end to timer fra enten Aarhus eller København.

■ Endelig skal nyt boligbyggeri tillades på landet. Udvikl landsbyerne i stedet for blot opgivende at foreslå nedlæggelse af hele landsbyer.

Det var og vil være en plan, som virker, og som for alvor skaber nyt liv i landområderne, skaber mere lige forudsætninger, så farten mod et Danmark med alt for store forskelle ikke fortsætter i det tempo, som der er lige nu.